

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
та соціальних питань і розвитку
Львівського національного університету
імені Івана Франка доц. Лозинський М.В.

« ____ » _____ 20 __ р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ТА ДЕПУТАТІВ
МІСЦЕВИХ РАД**

галузь знань **08 «Право»**
спеціальність **081 «Право»**
освітньо-професійна програма ОС Магістр
спеціалізація **«Організаційно-правове забезпечення органів публічної влади»**
обов'язкова дисципліна
юридичний факультет

Робоча програма навчальної дисципліни «Форми діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад» для студентів за галуззю знань 08«Право», спеціальністю 081 «Право» у межах освітньо-професійної програми ОС Магістр, 2018 р.

Розробник:

Кобрин Володимир Степанович асистент кафедри конституційного права, кандидат юридичних наук

*Робоча програма затверджена на засіданні кафедри конституційного права
юридичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол від «29» серпня 2018 року № 1)*

**Завідувач кафедри
конституційного права**

_____ проф. П.Ф. Гураль

«___» _____ 2018 року

Схвалено Вченою Радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право» у межах освітньо-професійної програми ОС Магістр) Протокол від «___» _____ 2018 року № ____

«__» _____ 2018 року

Голова _____ проф. В.М. Бурдін

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 5	Галузь знань 08 «Право»	Обов'язкова	
	Спеціальність 081 «Право»	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин 135	Освітньо-професійна програма ОС Магістра	Семестр	
		2-й	1-2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5		Лекції	
		16 год.	10 год.
		Практичні	
		32 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		87 год.	117 год.
		Вид контролю: іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1,8

для заочної форми навчання – 1:6,5

Мова навчання: українська.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: детальне вивчення повноважень і форм діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад як основних складових їх конституційно-правового статусу та удосконалення такої діяльності на сучасному етапі розвитку Української держави.

Завданнями: є вивчення питання основних форм діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад; робота народних депутатів України та депутатів місцевих рад у комітетах та постійних комісіях; робота народних депутатів України у тимчасових слідчих та тимчасових спеціальних комісіях Верховної Ради України; проведення системного аналізу депутатських запитів та депутатських звернень; ознайомлення з механізмом розв'язання правових конфліктів у питання діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад.

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: сучасні тенденції розвитку конституційно-правового регулювання статусу народного депутата України та депутатів місцевих рад; проблеми реалізації народними депутатами та депутатами місцевих рад прав та обов'язків; основні напрямки діяльності народних депутатів та депутатів місцевих рад у депутатських об'єднаннях; основні аспекти правотворчої та контрольної діяльності народних депутатів та депутатів місцевих рад;

уміти: ефективно використовувати набуті при вивченні спеціального курсу знання при вирішенні професійних завдань; прогнозувати напрямки розвитку конституційно-правового статусу народних депутатів та депутатів місцевих рад; застосовувати різноманітні способи розв'язання конституційно-правових конфліктів у питаннях діяльності народних депутатів та депутатів місцевих рад.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОВОГО СТАТУСУ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ ТА ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

Правовий статус народних депутатів та депутатів місцевих рад: порівняльно-правовий аналіз.

Законодавче регулювання питання правового статусу народних депутатів та депутатів місцевих рад. Конституція України від 28 червня 1996 р.; Регламент Верховної Ради України від 10 лютого 2010 р.; Закон України «Про статус народного депутата України» від 17 листопада 1992 р.; Закон України «Про комітети Верховної ради України» від 4 квітня 1995 р.; Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 17 листопада 2011 р.; Закон України «про місцеві вибори» 2015 р., Закон України «про місцеве самоврядування в Україні» 1997 р., Закон України «Про статус депутатів місцевих рад» 2002 р., Постанова Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання» від 4 грудня 2014 р.; Постанова Верховної Ради України «Про внесення змін до деяких постанов Верховної Ради України щодо предметів відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання» від 4 лютого 2015 р., Регламенти місцевих рад, Статути територіальних громад.

Депутат – представник народу та територіальної громади: загальна характеристика основних аспектів представницького мандату народних депутатів та депутатів місцевих рад. Виборність – основна ознака представницького мандату; вимоги до кандидатів у народні депутати України та депутатів місцевих рад; питання несумісності депутатського мандатами із іншими видами діяльності.

Імперативний та вільний мандат: ознаки імперативного мандату та практика його застосування у світі; ознаки вільного мандату та практика його застосування у світі; вид мандату народних депутатів та депутатів місцевих рад: проблеми та перспективи.

ТЕМА 2. ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ТА ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ТА ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

Повноваження, як елемент правового статусу народних депутатів та депутатів місцевих рад. Депутатські повноваження: теоретичний та практичний аспект.

Класифікація повноважень народних депутатів та депутатів місцевих рад. Законодавче регулювання питання класифікації прав народних депутатів та депутатів місцевих рад. Питання удосконалення українського законодавства щодо регулювання прав народних депутатів та депутатів місцевих рад: стан та перспективи.

Характеристика законодавчих груп повноважень народних депутатів та депутатів місцевих рад: права у Верховній Раді України та місцевій раді; права у взаємовідносинах з іншими органами публічної влади, підприємствами та об'єднаннями громадян; права у взаємовідносинах із засобами масової інформації.

Обов'язки народних депутатів та депутатів місцевих рад: класифікація обов'язків; обов'язки народних депутатів та депутатів місцевих рад, як представників українського народу та територіальної громади; обов'язки народних депутатів та депутатів місцевих рад, як членів депутатської фракцій (груп); обов'язки народних депутатів та депутатів місцевих рад, як членів комітетів, постійних комісій, тимчасових спеціальних та тимчасових слідчих комісій.

Поняття та класифікація гарантій народних депутатів та депутатів місцевих рад: теоретична і законодавча характеристика.

Юридичні гарантії діяльності народних депутатів та депутатів місцевих рад. Депутатський імунітет. Депутатський індемнітет. Дострокове припинення повноважень народних депутатів та депутатів місцевих рад.

Організаційні гарантії діяльності народних депутатів та депутатів місцевих рад. Службовий кабінет.

Інформаційні гарантії. Надання депутату інформації. Виступ депутата на телебаченні та по радіо.

Соціально-економічні гарантії. Посадовий оклад. Обов'язкове страхування. Службове житлове приміщення. Поселення у готель.

Трудові гарантії. Пенсійне забезпечення. Трудовий стаж.

ТЕМА 3. ОСНОВНІ ФОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ТА ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

Поняття форм діяльності народних депутатів та депутатів місцевих рад. Функції народних депутатів та депутатів місцевих рад. Реалізація депутатських функцій.

Види форм діяльності народних депутатів та депутатів місцевих рад. Сесійні. Поза сесійні. Індивідуальні. Колективні. Форми роботи у Верховній Раді України та місцевих радах. Форми роботи поза Верховною Радою України та місцевих рад. Організаційні. Правові. Загальнообов'язкові. Індивідуально-зобов'язуючі. Усні. Письмові.

Організаційні форми діяльності народних депутатів та депутатів місцевих рад. Законодавче регулювання та основні ознаки організаційних форм діяльності народних депутатів та депутатів місцевих рад. Взаємозв'язок організаційних та правових форм діяльності. Створення депутатських груп та фракцій. Участь у сесії Верховної Ради України та місцевих радах. Участь у роботі комітетів, постійних комісій, тимчасових спеціальних комісій, тимчасових слідчих комісій. Участь у створенні центральних органів державної влади. Робота у виборчому окрузі. Звітування перед виборцями про свою діяльність. Звернення із депутатськими запитами або депутатськими зверненнями. Парламентські слухання. Громадські обговорення.

Створення депутатських фракцій (груп). Депутатські групи. Депутатські фракції. Підготовчі депутатські групи. Міжфракційні депутатські об'єднання. Процедурний аспект створення депутатських фракцій (груп). Права депутатських фракцій (груп).

Парламентські слухання. Питання сутності, організації, проведення та результатів парламентських слухань. Місцеві ініціативи. Громадські слухання.

ТЕМА 4. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОБОТИ ДЕПУТАТІВ У КОМІТЕТАХ ТА КОМІСІЯХ

Комітет Верховної Ради України – важлива складова законотворчого процесу. Створення комітетів Верховної Ради України. Конституція України від 28 червня 1996 р.; Регламент Верховної Ради України від 10 лютого 2010 р.; Закон України «Про статус народного депутата України» від 17 листопада 1992 р.; Закон України «Про комітети Верховної ради України» від 4 квітня 1995 р.; Постанова Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання» від 4 грудня 2014 р.; Постанова Верховної Ради України «Про внесення змін до деяких постанов Верховної Ради України щодо предметів відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання» від 4 лютого 2015 р.. Припинення діяльності (ліквідація) комітетів Верховної Ради України.

Функції комітетів Верховної Ради України. Законопроектна функція. Організаційна функція. Контрольна функція. Права та обов'язки комітетів Верховної Ради України. Класифікація прав та обов'язків комітетів Верховної Ради України. Права та обов'язки комітетів Верховної Ради України при реалізації законопроектної функції. Права та обов'язки комітетів Верховної Ради України при реалізації організаційної функції. Права та обов'язки комітетів Верховної Ради України при реалізації контрольної функції.

Структура комітетів Верховної Ради України. Голова комітету. Перший заступник, заступник (заступники) голови комітету. Секретар Комітету. Підкомітет. Секретаріат комітету. Організація роботи комітету. Планування роботи комітету. Засідання комітету. Слухання у комітеті.

Постійні комісії місцевих рад. Створення постійних комісій рад. Припинення діяльності постійних комісій рад.

Функції постійних комісій рад. Правотворча функція. Організаційна функція. Контрольна функція Права та обов'язки постійних комісій рад.

Структура постійних комісій рад. Голова постійної комісії ради. Заступник постійної комісії ради. Секретар постійної комісії ради. Організація роботи постійної комісії ради. Планування роботи постійної комісії ради. Засідання постійної комісії ради. Протоколи засідань постійної комісії ради.

ТЕМА 5. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОБОТИ ДЕПУТАТІВ У ТИМЧАСОВИХ СЛІДЧИХ ТА ТИМЧАСОВИХ СПЕЦІАЛЬНИХ КОМІСІЯХ

Тимчасові спеціальні та тимчасові слідчі комісії – темпоральні органи Верховної Ради України. Загальна характеристика компетенції та законодавчого регулювання діяльності тимчасових спеціальних та тимчасових слідчих комісій. Конституція України від 28 червня 1996 р. Регламент Верховної Ради України від 10 лютого 2010 р.; Закон України «Про статус народного депутата України» від 17 листопада 1992 р.; Проект Закону України «Про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» від 15 січня 2009 р.

Порядок утворення та склад тимчасової спеціальної комісії. Принцип пропорційності формування кількісного складу тимчасової спеціальної комісії. Припинення діяльності тимчасової спеціальної комісії

Порядок утворення та склад тимчасової слідчої комісії. Обмеження можливості депутата на членство у тимчасовій слідчій комісії. Висновки і пропозиції тимчасової слідчої комісії. Припинення діяльності тимчасової слідчої комісії.

Тимчасові контрольні комісії місцевої ради. Створення тимчасових контрольних комісій місцевих рад. Голова, заступник голови, секретар тимчасової контрольної комісії місцевої ради. Порядок організації та форми роботи тимчасової контрольної комісії місцевої ради. Термін діяльності тимчасових контрольних комісій місцевих рад. Права та обов'язки та припинення діяльності тимчасових контрольних комісій місцевих рад.

ТЕМА 6. РОБОТА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ТА ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД У ВИБОРЧИХ ОКРУГАХ

Виборчий округ: поняття і види. Багатомандатний виборчий округ. Одномандатний виборчий округ. Загальнодержавний виборчий округ. Загальноміський виборчий округ.

Права народного депутата та депутата місцевої ради у виборчому окрузі. Видова характеристика прав народного депутата та депутата місцевої ради у виборчому окрузі.

Взаємовідносини депутатів і осіб, котрі проживають у виборчому окрузі. Прийом народного депутата та депутата місцевої ради. Звернення до народного депутата та депутата місцевої ради.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ТЕМА 1. Загальна характеристика правового статусу народних депутатів та депутатів місцевих рад	17	2	4			11	17	2				15
ТЕМА 2. Права, обов'язки та гарантії діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад	17	2	4			11	19	2	2			15
ТЕМА 3. Основні форми діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад	17	2	4			11	19	2	2			15
ТЕМА 4. Основні напрямки роботи депутатів у комітетах та комісіях	17	2	4			11	15					15
ТЕМА 5. Основні напрямки роботи депутатів у тимчасових слідчих та тимчасових спеціальних комісіях	17	2	4			11	15					15
ТЕМА 6. Робота народних депутатів України та депутатів місцевих рад у виборчих округах	17	2	4			11	15					15
ТЕМА 7. Правотворча діяльність народних депутатів України та депутатів місцевих рад	17	2	4			11	19	2	2			15
ТЕМА 8. Депутатський запит та депутатське звернення як форми діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад	16	2	4			10	16	2	2			12

рад												
УСЬОГО ГОДИН	135	16	32			87	135	10	8			117

Лекційний курс (денна - 16 год., заочна – 10 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1.	Загальна характеристика правового статусу народних депутатів та депутатів місцевих рад	2	2
2.	Права, обов'язки та гарантії діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад	2	2
3.	Основні форми діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад	2	2
4.	Основні напрямки роботи депутатів у комітетах та комісіях	2	
5.	Основні напрямки роботи депутатів у тимчасових слідчих та тимчасових спеціальних комісіях	2	
6.	Робота народних депутатів України та депутатів місцевих рад у виборчих округах	2	
7.	Правотворча діяльність народних депутатів України та депутатів місцевих рад	2	2
8.	Депутатський запит та депутатське звернення як форми діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад	2	2
Всього:		16	10

Практичні заняття (денна - 32 год., заочна – 8 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1.	Загальна характеристика правового статусу народних депутатів та депутатів місцевих рад	4	
2.	Права, обов'язки та гарантії діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад	4	2
3.	Основні форми діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад	4	2
4.	Основні напрямки роботи депутатів у комітетах та комісіях	4	
5.	Основні напрямки роботи депутатів у тимчасових слідчих та тимчасових спеціальних комісіях	4	
6.	Робота народних депутатів України та депутатів місцевих рад у виборчих округах	4	
7.	Правотворча діяльність народних депутатів України та	4	2

	депутатів місцевих рад		
8.	Депутатський запит та депутатське звернення як форми діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад	4	2
Всього:		32	8

Самостійна робота (денна - 87 год., заочна – 117 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1.	Загальна характеристика правового статусу народних депутатів та депутатів місцевих рад	11	15
2.	Права, обов'язки та гарантії діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад	11	15
3.	Основні форми діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад	11	15
4.	Основні напрямки роботи депутатів у комітетах та комісіях	11	15
5.	Основні напрямки роботи депутатів у тимчасових слідчих та тимчасових спеціальних комісіях	11	15
6.	Робота народних депутатів України та депутатів місцевих рад у виборчих округах	11	15
7.	Правотворча діяльність народних депутатів України та депутатів місцевих рад	11	15
8.	Депутатський запит та депутатське звернення як форми діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад	10	12
Всього:		87	117

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Знання та навички студентів, отримані при засвоєнні навчальної дисципліни «Форми діяльності народних депутатів України та депутатів місцевих рад», оцінюється за рейтинговою системою.

Форми поточного контролю включають: оцінювання виконання домашніх самостійних завдань, тестів та контрольних робіт, виконаних студентами під час практичних занять.

Студент може отримати максимально 50 балів за усні відповіді або виконання тестів чи контрольних робіт, задач та інших завдань на практичних заняттях.

Неготовність до заняття або незадовільна відповідь (розв'язання задачі) також підлягають відповідній оцінці і студенту виставляється «0» балів. Студент повинен перездати незадовільну оцінку протягом двох тижнів і отримати позитивну оцінку, яка враховується під час визначення середнього балу поточної успішності. Не перескладена заборгованість тягне виставлення за іспит оцінки «0» FX.

Формою підсумкового контролю знань та навичок студентів по дисципліні є іспит, на якому результати їх навчальної роботи оцінюються за весь період вивчення дисципліни за 50 – бальною шкалою. Іспит проводиться в усній формі.

За результатами вивчення дисципліни при складанні іспиту студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як середньозважене оцінок за поточну успішність і оцінки за іспит.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО НАРАХОВУЮТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Розподіл балів, які отримують студенти для екзамену

Поточна успішність	Іспит	Сума
T1-T8	T1-T8	
50	50	100

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: Університету , національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>		
61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>		

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набутих знань до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні предмету.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змінами).
2. Закон України «Про відновлення дії окремих положень Конституції України» від 21 лютого 2014 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/742-18/paran2#n2>
3. Закон України «Про статус народного депутата України» від 21 листопада 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 3. – Ст. 17 (зі змінами).
4. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» від 28 лютого 2014 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/836-18/paran2#n2>
5. Закон України «Про комітети Верховної Ради України» // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 19. – Ст. 134 (зі змінами).
6. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 14 – 15, № 16 – 17. – Ст. 133 (зі змінами).
7. Закон України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 2. – Ст. 44.
8. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – Ст. 65 (зі змінами).
9. Закон України «Про місцеві вибори» від 14 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 37 – 38. – Ст. 366 (зі змінами).
10. Закон України «Про статус депутатів місцевих рад» від 11 липня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 40. – Ст. 290 (зі змінами).
11. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170 (зі змінами).
12. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 07 червня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 33. – Ст. 175 (зі змінами).
13. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 7 жовтня 2010 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/>
14. Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 17 листопада 2011 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/>
15. Постанова Верховної Ради України «Про затвердження Положення про помічника-консультанта народного депутата України» від 13 жовтня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 37. – Ст. 283 (зі змінами).
16. Постанова Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання» від 4 грудня 2014 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/>
17. Постанова Верховної Ради України «Про внесення змін до деяких постанов Верховної Ради України щодо предметів відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання» від 4 лютого 2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/>
18. Постанова Верховної Ради України «Про припинення повноважень народного депутата України Лазаренка П. І.» від 7 лютого 2002 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc34?id=&pf3511

19. Постанова Верховної Ради України «Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності та арешт народного депутата України Агафонов М. І.» від 22 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 38. – Ст. 325.

20. Постанова Верховної Ради України «Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності та арешт народного депутата України Жердицького В. Ю.» від 02 листопада 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 50. – Ст. 445.

21. Постанова Верховної Ради України «Про згоду на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Звягільського Ю. Л.» від 15 листопада 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №47. – Ст. 423.

22. Постанова Верховної Ради України «Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності та арешт народного депутата України Лазаренка П. І.» від 17 лютого 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 8. – Ст. 64.

23. Постанова Верховної Ради України «Про дострокове припинення повноважень народного депутата Полохала В.І.» від 6 жовтня 2011 р. // Голос України від 12.10.2011. – № 190.

24. Постанова Верховної Ради України «Про дострокове припинення повноважень народного депутата Поліщука О.В.» від 21 жовтня 2011 р. // Голос України від 26.10.2011. – № 200.

25. Положення про дипломатичний паспорт України затверджене Указом Президента України від 12 травня 2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/>

26. Положення про службовий паспорт України затверджене Указом Президента України від 12 травня 2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/>

27. Указ Президента України «Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України та призначення позачергових виборів» від 27 серпня 2014 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/>

28. Регламент Київської міської ради. Рішення № 351/351 від 12 листопада 2014 р. – [Електронний ресурс]. – / Режим доступу : <http://kmr.gov.ua/uk/content/reglament-kyuivradu>

29. Регламент Одеської міської ради VII скликання. Рішення № 1-VII від 11 листопада 2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://omr.gov.ua/ru/acts/council/77409>

30. Регламент Львівської міської ради 7-го скликання. Ухвала № 260 від 17 березня 2016 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://city-adm.lviv.ua/public-information/rehlament-lvivskoi-miskoi-rady>

31. Регламент Львівської обласної ради VI скликання. Рішення № 15 від 04 січня 2011 р. (зі змінами). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.oblrada.lviv.ua/%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82_%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8_397cms.htm

32. Положення про постійні комісії Київської міської ради. Рішення Київської міської ради від 19 червня 2014 р. № 9/9. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://kmr.ligazakon.ua/SITE2/1_docki2.nsf/alldocWWW/6171FEA17D92C8B0C2257D0A00686FA6?OpenDocument

33. Положення про постійні комісії Львівської міської ради 7-го скликання. Ухвала Львівської міської ради від 04 лютого 2016 р. № 128 (зі змінами). –

[Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://www8.city-adm.lviv.ua/inteam/uhvaly.nsf/\(SearchForWeb\)/20FCEFD0F814239DC2257F550042733C?OpenDocument](http://www8.city-adm.lviv.ua/inteam/uhvaly.nsf/(SearchForWeb)/20FCEFD0F814239DC2257F550042733C?OpenDocument)

34. Положення про постійні комісії Вінницької міської ради. Рішення Вінницької міської ради від 27 листопада 2016 р. № 5. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vmr.gov.ua/Lists/CityCouncil/Show Content.aspx?ID=82>

35. Положення про постійні комісії Львівської обласної ради. Офіційний сайт Львівської обласної ради – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.oblrada.lviv.ua/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96_%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%96%D1%97_399cms.htm

Рішення Конституційного Суду України

36. Рішення Конституційного Суду України № 11-рп/2010 від 6 квітня 2010 р. у справі за конституційним поданням 68 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень частини шостої статті 83 Конституції України, частини четвертої статті 59 Регламенту Верховної Ради України стосовно можливості окремих народних депутатів України брати безпосередню участь у формуванні коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

37. Рішення Конституційного Суду у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 80 Конституції України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

38. Рішення Конституційного Суду у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccu.gov.ua/>

39. Рішення Конституційного Суду у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень статей 75, 82, 84, 91, 104 Конституції України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

40. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 56 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частин першої, третьої статті 80 Конституції України, частини першої статті 26, частин першої, другої, третьої статті 27 Закону України «Про статус народного депутата України» та за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України про офіційне тлумачення положення частини третьої статті 80 Конституції України стосовно затримання народного депутата України (справа про гарантії депутатської недоторканності) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

41. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями Верховного Суду України та Служби безпеки України щодо офіційного тлумачення статті 86 Конституції України та статей 12, 19 Закону України «Про

статус народного депутата України» (справа про запити народних депутатів України) від 19 травня 1999 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

42. Рішення Конституційного Суду України № 11-рп/98 від 7 липня 1998 р. у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення частин другої і третьої статті 84 та частин другої і четвертої статті 94 Конституції України (справа щодо порядку голосування та повторного розгляду законів Верховною Радою України) // Офіційний вісник України. – 1998. – № 27. – Ст. 139.

43. Рішення Конституційного Суду України № 17-рп/2002 від 17 жовтня 2002 р. у справі щодо повноважності Верховної Ради України // Офіційний вісник України. – 2002. – № 44. – Ст. 190. – С. 2045.

44. Рішення Конституційного Суду України від 16 квітня 2008 року: справа про прийняття Конституції та законів України на референдумі. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

45. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень ч. 3 ст. 80 Конституції України (справа про депутатську недоторканність) // Офіційний вісник України. – 1999. – № 44.

46. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Генеральної прокуратури України щодо офіційного тлумачення положень статті 86 Конституції України та статей 12, 19 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про запити народних депутатів України до прокуратури) від 11 квітня 2000 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-00>

47. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 року № 2222-IV (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України) // Вісник Конституційного Суду України. – 2010. – № 5. – С. 36 – 49.

48. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Генеральної прокуратури України щодо офіційного тлумачення положень статті 86 Конституції України а статей 12, 19 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про запити народних депутатів України до прокуратури). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

49. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про статус народного депутата України» в редакції Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус народного депутата України» від 25 вересня 1997 року (справа про статус народного депутата України) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

50. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень статті 86 Конституції України, також частини другої статті 15 та частини першої статті 16 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про запити і звернення народних депутатів України до органів дізнання і досудового слідства) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

51. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Національного банку України про офіційне тлумачення положень статті 86, частини другої статті 89 Конституції України, частини другої статті 15, частини першої статті 16 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про звернення народних депутатів України до Національного банку України) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

52. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частини другої статті 84, пункту 34 частини першої статті 85, частини першої статті 86, статті 91 Конституції України, частин другої, третьої, четвертої статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про направлення запиту до Президента України) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

53. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 29, 36, частини другої статті 56, частини другої статті 62, частини першої статті 66, пунктів 7, 9, 12, 13, 14, 23, 29, 30, 39, 41, 43, 44, 45, 46 статті 71, статей 98, 101, 103, 111 Закону України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» (справа про соціальні гарантії громадян). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

54. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин п'ятої, шостої статті 13 Закону України «Про статус народного депутата України», частини четвертої статті 61 Регламенту Верховної Ради України та офіційного тлумачення положень пункту 6 частини другої, частини шостої статті 81, частини шостої статті 83 Конституції України, частини четвертої статті 13 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про перебування народного депутата України у депутатській фракції) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

55. Рішення Конституційного суду України у справі за конституційним поданням міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень ч. 3 ст. 80 Конституції України (справа про депутатську недоторканність) // Офіційний вісник України. – 1999. – № 44.

56. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 року № 2222-IV (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України) // Вісник Конституційного Суду України. – 2010. – № 5. – С. 36 – 49.

57. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями Верховного Суду України та Служби безпеки України щодо офіційного тлумачення статті 86 Конституції України та статей 12, 19 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про запити народних депутатів України) від 19 травня 1999 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-99>

58. Рішення Конституційного Суду. № 7- рп / 99 від 06.07. 1999 р. у справі за конституційними поданнями 49 народних депутатів України і виконавчого комітету Вінницької міської ради щодо офіційного тлумачення положень статей 38, 78

Конституції України, статей 1, 10, 12, частини другої статті 49 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (справа про сумісництво посад народного депутата України і міського голови). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/>

Базова література

59. Конституционное (государственное право) зарубежных стран : В 4 т: Тома 1-2. Часть общая: Учебник / Отв. Ред.. Б.А. Страшун. – М.: БЕК, 1999. – 784 с.
60. Конституційне право зарубіжних країн: Навч. посібник / В.О. Ріяка (керівник авт. кол.), В.С. Семенов, М.В. Цвік та ін.; За заг. ред. В.О. Ріяки. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 512 с.
61. Конституційне право України / За редакцією доктора юридичних наук, професора В. Ф. Погорілка. 2-ге доопрацьоване видання. – К. : Наукова думка, 2000. – 732 с.
62. Конституційне право України : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. В. П. Колісника та Ю. Г. Барабаша. – Х. : Право, 2008. – 416 с.
63. Конституційне право України : Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. академіка АПрН України, доктора юридичних наук, професора Ю. М. Тодики, доктора юридичних наук та політичних наук, професора В. С. Журавського. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2002. – 544 с.
64. Конституційне право України : посіб. для підготовки до іспитів / Ю. Г. Барабаш, Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин та ін. – 3-тє вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2016. – 346 с.
65. Конституційне право України. Академічний курс : Підручник: У 2 т. – Т. 2 / За загальною редакцією Ю. С. Шемшученка. – К. : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. – 800 с.
66. Конституційне право України: Конспект лекцій / Під ред. В.Ф. Годованець. – К.: МАУП, 2001. – 216 с.
67. Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.: В. Я. Тацій (голова редкол.), О. В. Петришин (відп. секретар), Ю. Г. Барабаш та ін. ; Нац. акад. прав. наук України. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2011. – 1128 с.
68. Кравченко В. В. Конституційне право України : Навчальний посібник / В. В. Кравченко. – Вид. 3-тє, виправл. та доповн. – К. : Атіка, 2004. – 512 с.
69. Лінецький С. В., Крижанівський В. П. Коментар до Регламенту Верховної Ради України / С. В. Лінецький, В. П. Крижанівський. – К. : «К.І.С.», 2015. – 730 с.
70. Олуйко В. М. Парламентське право України: проблеми теорії і практики / В.М. Олуйко. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 216 с.
71. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України: Підручник / За заг. ред. проф. В.Л. Федоренка. – 3-вид., перероб. і доопр.; передмова проф. В.В. Коваленка. – К.: КНТ, Видавництво Ліра-К, 2011. – 532 с.
72. Політичний словник / За ред. В. К. Врублевського, Л. М. Кравчука, А. В. Кудрицького / В. К. Врублевський, Л. М. Кравчук, А. В. Кудрицький. – 4-те вид., переробл. і допов. – К. : Гол. ред. УРЕ, 1987. – 876 с.
73. Совгиря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 556 с.

74. Теліпко В.Е. Конституційне та конституційно-процесуальне право України: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.Е. Теліпко. – К.: Центр учбової літератури. – 2009. – 568 с.

75. Федоренко В. Л. Конституційне право України : підруч. / До 20-ої річниці Конституції України та 25-ої річниці незалежності України / В. Л. Федоренко. – К. : Видавництво Ліра-К, 2016. – 616 с.

76. Фрицький О. Ф. Конституційне право України : Підручник / О. Ф. Фрицький. – 3-є вид., перероб. і доп. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 512 с.

77. Чушенко В. І., Заяць І. Я. Конституційне право України : підруч. / В. І. Чушенко, І. Я. Заяць. – Вид. 2-ге, допов. і переробл. – К. : Ін Юре, 2009. – 548 с.

78. Шаповал В.М. Конституційне право зарубіжних країн. Академічний курс: підручник / В.М. Шаповал. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 464 с.

Додаткова література

79. Зелена книга українського парламентаризму. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.parlament.org.ua/upload/docs/Presentation.ppt>

80. Авакьян С.А. Депутат: статус и деятельность / С.А. Авакьян – М.: Политиздат. – 1991. – 288 с.

81. Александров О.А. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність народного депутата України / О.А. Александров // Європейські перспективи. – 2012. – № 3. – С. 81 – 86.

82. Александров О.А. Конституційно-правові засади статусу народного депутата України: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / О.А. Александров. – Інститут законодавства Верховної Ради України. – К., 2010. – 22 с.

83. Александров О.А. Повноваження народного депутата України: питання класифікації / О.А. Александров // Бюлетень міністерства юстиції України. – 2007. – № 1 (63). – С. 123 – 132.

84. Баймуратов О.М., Нгуєн Анг Туан. Правовий статус народного депутата України / О.М. Баймуратов, Туан Анг Нгуєн // Вісник Одеського Інституту внутрішніх справ. – 1999. – № 4.

85. Безуглов А.А. Советский депутат (государственно-правовой статус) / А.А. Безуглов. – М., 1971. – 221 с.

86. Богомоллов М.Т. Императивный мандат в Советском государстве / М.Т. Богомоллов. – Саратов, 1970. – 265 с.

87. Бондарчук О.В. Проблеми реалізації інституту парламентської недоторканності в Україні та Російській Федерації / О.В. Бондарчук. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.radnuk.info/statti/228-konst-pravo/3505-2010-01-22-23-56-45.html>

88. Борденюк В. Депутатська недоторканість як гарантія діяльності представницького органу державної влади: конституційно-правові аспекти / В. Борденюк // Юридична Україна. – 2011. – № 3. – С. 22 – 27.

89. В. Журавський: «Імперативний мандат – це смерть українській демократії». – [Електронний ресурс] // [Сайт газети «Хрещатик»]. – Режим доступу: <http://www.kreschatic.kiev.ua/ua/3004/art/36848.html>

90. Васькова Л.Г. Партийний імперативний мандат – нова модель взаимоотношень депутата і виборців / Л.Г. Васькова // Конституційне і муніципальне право. – 2006. – № 11. – С. 19 – 21.

91. Влада в Україні: шляхи до ефективності / ред. рада : ОД. Святоцький (голова) [та ін.]. – К. : Журн. «Право України» : Ін Юре, 2010. – 688 с.

92. Гранкин И.В. Законодательные органы власти субъектов Российской Федерации / И.В. Гранкин. – М.: Манускрипт, 1998. – 115 с.

93. Григоренко А. Гарантії здійснення повноважень народним депутатом України / А. Григоренко // Право України. – 2004. – № 5. – С. 116 – 121.

94. Григорук Н.Г. Конституційно-правовий статус народного депутата України: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Н.Г. Григорук. – Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – К., 2004. – 21 с.

95. Григорук Н.Г. Непорушність повноважень народних депутатів України / Н.Г. Григорук // Часопис Київського університету права. – 2002. – № 2. – С. 30 – 38.

96. Гуцул О. «Небожителів» спустили на землю / О. Гуцул // The Ukrainian. – 2006. – № 3. – С. 8 – 11.

97. Депутат парламента в зарубіжних державах / Д. А. Ковачев (отв. ред.) – М.: Юрид. лит. – 1995. – 112 с.

98. Депутатська недоторканність: (сучасна парламентська та судова практика: правовий аналіз) / Заг. ред. О. В. Задорожнього. – К.: Логос. – 2004. – С. 80.

99. Депутатські привілеї: зарубіжний досвід та пропозиції для України. Інформаційно-аналітичне дослідження / Д. Ковриженко та ін. – К.: Лабораторія законодавчих ініціатив. – 2007. – 33 с.

100. Добкін М. Гарантії забезпечення статусу народного депутата України / М. Добкін // Право України. – 2003. – № 11. – С. 123 – 126.

101. Журавський В.С. Український парламентаризм на сучасному етапі: теоретико-правовий аспект: Монографія / В.С. Журавський. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2001. – 248 с.

102. Журавський В. Що принесе українській демократії імперативний мандат / В. Журавський // Право України. – 2007. – № 3. – С. 122 – 123.

103. Журавський В.С. Конституційно-правовий статус народних депутатів та їх парламентських об'єднань / В.С. Журавський. – К., 2000. – 64 с.

104. Заяць Н. Інститут імперативного мандату в контексті пропорційної виборчої системи / Н. Заяць // Право України. – 2008. – № 4. – С. 21 – 26.

105. Златопольський Д.Л. Верховний Совет СРСР – виразитель воли Советского народа: К 60-летию образования Союза ССР / Д.Л. Златопольський. – М.: Юрид. лит. – 1982. – 280 с.

106. Кафарський В. Правова регламентація парламентської діяльності політичної партії / В. Кафарський // Право України. – 2006. – № 2. – С. 3 – 8.

107. Кислий П.С., Рахімкулов Е.Р. Народний депутат України: представник влади народу / П.С. Кислий, Е.Р. Рахімкулов. – К.: К.І.С., 2002. – 98 с.

108. Концепція змін до законодавчих актів України щодо підвищення ефективності функціонування Верховної Ради України («Біла книга» українського парламентаризму). Підвищення ефективності українського парламентаризму. – К.: Спільний проект Лабораторії законодавчих ініціатив та Вестмінстерської Фундації за Демократію. – 2010. – 30 с.

109. Левченко К.Б. Філософсько-правовий аналіз правового статусу народного депутата України (до питання недоторканності) / К.Б. Левченко // Форум права. – 2005. – № 1. – С. 44 – 49.

110. Лінецький С.В. Законотворчість. Особливості та проблеми правового регулювання діяльності народного депутата у Верховній Раді України. Коментар норм Регламенту Верховної Ради України та суміжних правових актів / С.В. Лінецький. – К.: «Заповіт», 2007. – 160 с.

111. Лобрано Дж. «Римская конституция» как современная модель / Дж. Лобрано. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dirittoestoria.it/iusantiquum/articles/Lobrano-Ius-Antiquum-17-2006.htm#_ftn1

112. Лучин В.О. Процессуальные нормы в советском государственном праве / В.О. Лучин. – М.: Юрид. лит.-ра. – 1976. – 167 с.

113. Малкин Д.В. Императивный мандат в условиях современной системы представительных органов государственной власти России / Д.В. Малкин // Юридический мир. – 2007. – № 7. – С. 37 – 41.

114. Мельник О. Представницький мандат парламентаря: природа, генезис і сучасність / Олена Мельник // Перша міжнародна наукова конференція «Парламентські читання». – К.: Лабораторія законодавчих ініціатив. – 2010. – С. 111 – 114.

115. Мирошніченко О. Політична культура як основа парламентаризму / О. Мирошніченко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.icps.com.ua/files/articles/46/73/PolitCulture.pdf

116. Монтескье Ш.Л. Избранные произведения / Шарль Луи Монтескье. – М.: Гос. изд-во полит. литературы. – 1955. – 800 с.

117. Мурашин О.Г. Акти прямого народовладдя у правовій системі / О.Г. Мурашин. – К.: Знання, 1999. – 182 с.

118. Мусіяка В. «Закон є те, що ми пояснюємо» / В. Мусіяка // Дзеркало тижня. – № 5 (329) 3 – 9 лютого 2001.

119. Ніконорова Н.Ю. Конституційно-правове регулювання інституту депутатської недоторканності в державах-членах Європейського Союзу / Н.Ю. Ніконорова // Часопис Київського університету права. – 2009. – № 4. – С. 133 – 138.

120. Нудненко Л.А. Конституционно-правовой статус депутата законодательного органа государственной власти в Российской Федерации. – Спб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2004. – 475 с.

121. Окулич И.П. Проблемы правового статуса депутата законодательного (представительного) органа законодательной власти субъекта Российской Федерации / И.П. Окулич. – Науч. изд. – Челябинск: Околица, 2003. – 252 с.

122. Органи державної влади України: Монографія / Погорілко В.Ф., Кривенко Л.Т., Григорук Н.Г. та ін.; за ред. В.Ф. Погорілка. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького, 2002. – 592 с.

123. Павленко І.А. Механізми дострокового припинення повноважень депутатів парламенту та місцевих рад депутатів: досвід сучасної представницької демократії / І.А. Павленко // Стратегічні пріоритети. – 2009. – № 4 (13). – С. 21 – 33.

124. Паламарчук М. Механізми політичної відповідальності як засіб забезпечення верховенства народу в політичній системі України / М. Паламарчук // Стратегічна панорама. – 2005. – № 3. – С. 72 – 85.

125. Петрова Н.А. Институт отзыва выборных лиц в свете нового закона о местном самоуправлении / Н.А. Петрова // Вестн. Амурского гос. ун-та: науч.-теорет. журн. – Благовещенск, 2004. – № 26. – С. 41 – 43.

126. Повещенко Г.П. Императивний мандат як чинник керування / Г.П. Повещенко // Наук. вісті НУТУ «КПІ». – 2008. – № 1. – С. 37 – 42.

127. Погорілко В. Референдум: запитання і роз'яснення / В. Погорілко // Урядовий кур'єр. – 13 квітня 2000 р.

128. Погорілко В.Ф. Теоретичні і практичні проблеми сучасного українського державотворення / В.Ф. Погорілко // Часопис Київського університету права. – 2005. – № 4. – С. 87 – 95.

129. Полешко А. Депутатська недоторканність: український і європейський досвід / А. Полешко // Право України. – 1999. – № 4. – С. 109 – 110.

130. Радченко О.І. Статус народного депутата України: проблеми теорії і правового регулювання: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / О.І. Радченко. – Національна академія внутрішніх справ України. – К., 2005. – 19 с.

131. Реєнт О.О. Поняття депутатської недоторканності (депутатського імунітету) / О.О. Реєнт // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності : Збірник наукових праць / І.П. Козаченко (гол. ред.); МВС України, Донецький юридичний інститут ЛДУВС: ВНР ДЮІ ЛДУВС. – Донецьк, 2006. – Вип. 3. – С. 34–43.

132. Реєнт О.О. Право депутатської недоторканності (питання теорії та практики): автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / О.О. Реєнт. – Інститут законодавства Верховної Ради України. – К., 2009. – 20 с.

133. Рогач О.Я., Шелевер Н.В. Проблеми зловживання правом при використанні народними депутатами України депутатського імунітету / О.Я. Рогач, Н.В. Шелевер // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2011. – № 2. – С. 21 – 27.

134. Руссо. Ж.–Ж. Об общественном договоре, или принципы политического права. Глава XV: О депутатах или представителях / Жан–Жак Руссо. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lib.ru/FILOSOF/RUSSO/prawo.txt>

135. Сопельцева Н.С. Возникновение и развитие правового института парламентского иммунитета / Н.С. Сопельцева // Проблемы права. – 2004. – № 4. – С. 64 – 69.

136. Сопельцева Н.С. Понятие правового иммунитета в российском законодательстве / Н.С. Сопельцева // Вестник Челябинского университета. Сер. 9. Право. – 2003. – № 2. – С. 22 – 28.

137. Статус народного депутата України: проблеми та шляхи удосконалення. – К.: Лабораторія законодавчих ініціатив в рамках проекту «Підвищення ефективності українського парламентаризму». – 2009. – 16 с.

138. Статус члена парламенту: зарубіжний досвід та пропозиції для України // Часопис «Парламент». – №2/2006. – С. 25 – 40.

139. Убері Т.П. Конституційно-правовий статус парламентарів України та Грузії (порівняльний аналіз): Автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.02 / Т.П. Убері. – Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – К., 2005. – 20 с.

140. Федоренко В.Л., Серета Ю.А. Інститут депутатського імунітету: порівняльно-правові аспекти / В.Л. Федоренко, Ю.А. Серета // Держава і право. – К. – 2001. – Вип. 9.

- 141.** Французская Республика: Конституция и законодательные акты. М.: Прогресс. – 1989. – 445 с.
- 142.** Хоменко С. Доторкнутися до депутата / С. Хоменко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mediaua.com.ua/detail/36547>
- 143.** Шаповал В. Вищі органи сучасної держави: порівняльний аналіз: навч. посіб / В. Шаповал. – К.: Програма Л, 1995. – 136 с.
- 144.** Шаповал В. Зарубіжний парламентаризм / В. Шаповал. – К.: Основи. – 1993. – 143 с.
- 145.** Шаповал В.М. Депутатський індемнітет та імунітет / Юридична енциклопедія: В 6 т. / Ред. - кол. Ю.С.Шемшученко та ін. – Т. 2. – К.: Вид-во «Українська енциклопедія». – 1999. – С. 78 – 79.
- 146.** Шаповал В. М. Основи теорії парламентаризму / В. М. Шаповал. - К. : Інститут законодавства Верховної Ради України, 2015. – 136 с.
- 147.** Шаповал В. Форма державного правління як конституційний *modus vivendi* сучасної держави / В. Шаповал // Право України. – 2009. – № 10. – С. 38 – 56.
- 148.** Шевченко Т. Конституційні підстави припинення повноважень народних депутатів України /Т. Шевченко // Право України. – 2008. – № 9. – С. 14 – 18

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Верховна Рада України

<http://www.rada.gov.ua>

Парламентська асамблея Ради Європи

<http://assembly.coe.int/nw/Home-EN.asp>

Європейський парламент

<http://www.europarl.europa.eu/portal/pl>

Комітети Верховної Ради України

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/site2/p_komitis

Тимчасові комісії Верховної Ради України

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/site2/p_temp_komitis

Міжпарламентські асамблеї

<http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/mpz2/organizations.asambleas>

Постійні делегації Верховної Ради України

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/mpz2/organizations.perm_delegations

Спільні міжпарламентські комісії

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/mpz2/organizations.inter_commissions

ПАКЕТ КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ
спеціального курсу «Форми діяльності народних депутатів України та депутатів
місцевих рад»

1. Народний депутат України здійснює свої повноваження:

- на постійній основі;
- на тимчасовій основі;
- до моменту обрання Верховної Ради наступного скликання;
- доки його не буде усунуто з поста в порядку імпічменту;
- на привілейованій основі.

2. Відмова народного депутата України скласти та підписати присягу має наслідком:

- виключення його зі складу комітету Верховної Ради України;
- проведення позачергових виборів до Верховної Ради України;
- виключення його зі складу депутатської фракції;
- не несе жодних правових наслідків;
- втрату депутатського мандата.

3. Повноваження народного депутата України припиняються:

- з моменту закриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання;
- з моменту відкриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання;
- з моменту складення присяги депутатами Верховної Ради України нового скликання;
- з моменту оголошення на засіданні Верховної Ради України про вихід із фракції;
- народний депутат виконує свої повноваження довічно.

4. Які з наведених положень щодо статусу народного депутата України є правильними:

- народний депутат має право дорадчого голосу щодо всіх питань, що розглядаються на засіданнях Верховної Ради України та її органів, до складу яких його обрано.
- народний депутат має право ухвального голосу щодо частини питань, що розглядаються на засіданнях Верховної Ради України та її органів, до складу яких його обрано.
- народний депутат має право неухильного голосу щодо всіх питань, що розглядаються на засіданнях Верховної Ради України та її органів, до складу яких його обрано.
- народний депутат не має права ухилятися від голосування щодо питань, що розглядаються на засіданнях Верховної Ради України та її органів, до складу яких його обрано.
- народний депутат має право ухвального голосу щодо всіх питань, що розглядаються на засіданнях Верховної Ради України та її органів, до складу яких його обрано.

5. Які з наведених положень щодо статусу народного депутата України є правильними:

- народний депутат бере особисту участь у засіданнях Верховної Ради України чи її органів, до складу яких його обрано.
- народний депутат бере опосередковану участь у засіданнях Верховної Ради України чи її органів, до складу яких його обрано.
- народний депутат бере участь у засіданнях Верховної Ради України чи її органів, до складу яких його обрано через своїх довірених осіб.
- народний депутат може брати участь у засіданнях Верховної Ради України чи її органів через представника.
- народний депутат бере колективну участь у засіданнях Верховної Ради України чи її органів, до складу яких його обрано

6. Які з наведених положень щодо відповідальності народного депутата України є правильними:

- Народні депутати несуть матеріальну відповідальність за результати голосування або висловлювання у Верховній Раді України та її органах, за винятком відповідальності за образу чи наклеп.
- народні депутати несуть особисту відповідальність за результати голосування або висловлювання у Верховній Раді України та її органах.

- народні депутати не несуть юридичної відповідальності за результати голосування або висловлювання у Верховній Раді України та її органах, у тому числі за образу чи наклеп.
- народні депутати не несуть юридичної відповідальності за результати голосування або висловлювання у Верховній Раді України та її органах, за винятком відповідальності за образу чи наклеп.
- народні депутати не несуть моральної відповідальності за результати голосування або висловлювання у Верховній Раді України та її органах, за винятком відповідальності за образу чи наклеп.

7. Народний депутат України має право законодавчої ініціативи, яке реалізується у формі внесення до Верховної Ради України:

- законопроекту;
- проекту постанови;
- іншої законодавчої пропозиції;
- законопроекту;
- усі з перелічених варіантів.

8. Народні депутати України мають право об'єднуватися в:

- депутатські клуби та лобістські групи;
- депутатські фракції та депутатські групи.
- депутатські фракції, депутатські групи та блоки політичних партій.
- політичні партії, депутатські фракції та депутатські групи.
- політичні партії, блоки політичних партій, депутатські фракції та депутатські групи.

9. Народний депутат України має право на сесії Верховної Ради України звернутися до Президента України із :

- зауваженням;
- запитом;
- проханням;
- пропозицією;
- зверненням;

10. Вставити пропущене слово:

Народний депутат України є обраний відповідно до Закону _____ народу України:

- адвокат;
- посланець;
- представник;
- захисник;
- делегат.

11. Народний депутат України має право:

- бути членом Кабінету Міністрів України;
- бути керівником центрального органу виконавчої влади;
- обіймати посаду міського, сільського, селищного голови;
- залучатись як експерт органами у кримінальному провадженні;
- займатися медичною практикою у вільний від виконання обов'язків народного депутата час.

12. Повноваження народного депутата України припиняються достроково у разі:

- припинення його громадянства або виїзду на постійне проживання за межі України;
- визнання його судом недієздатним або безвісно відсутнім;
- особистої письмової заяви про складення депутатських повноважень;
- набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;
- усі відповіді правильні.

13. Повноваження народного депутата України припиняються достроково у разі:

- виїзду на тимчасове проживання за межі України;
- визнання його судом обмежено дієздатним;
- особистої письмової заяви про складення депутатських повноважень;
- набрання законної сили виправдувальним вироком щодо нього;
- невходження народного депутата України до складу тимчасової слідчої комісії.

14. Повноваження народного депутата України припиняються достроково у разі:

- визнання його судом недієздатним або безвісно відсутнім;
- тяжкої хвороби;
- порушення кримінального провадження щодо нього;
- виїзду на тимчасове проживання за межі України;
- невходження народного депутата України до складу тимчасової спеціальної комісії.

15. У разі невиконання вимоги щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності повноваження народного депутата:

- припиняються достроково на підставі конституційного звичаю за рішенням Конституційного Суду;
- припиняються достроково на підставі рішення фракції;
- припиняються з моменту відкриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання;
- припиняються достроково на підставі закону за рішенням суду;
- припиняються лише у разі особистої письмової заяви про складення депутатських повноважень.

16. Чиї інтереси представляє депутат сільської, селищної, міської, районної у місті ради:

- народу України;
- територіальної громади села, селища, міста;
- суміжних територіальних громад;
- територіальної громади району і області;
- територіальної громади регіону.

17. З якого моменту, відповідно до законодавства України, починаються повноваження депутата місцевої ради:

- з моменту офіційного оголошення відповідною територіальною виборчою комісією на сесії ради рішення про підсумки виборів та визнання повноважень депутатів;
- з моменту офіційного оголошення Центральною виборчою комісією на сесії ради рішення про підсумки виборів та визнання повноважень депутатів;
- з моменту офіційного оприлюднення відповідною територіальною виборчою комісією у офіційному місцевому виданні повідомлення про підсумки виборів та визнання повноважень депутатів;
- з моменту офіційного оприлюднення Центральною виборчою комісією у офіційному місцевому виданні повідомлення про підсумки виборів та визнання повноважень депутатів;
- з моменту неофіційного оголошення відповідною дільничною виборчою комісією на сесії ради рішення про підсумки виборів та визнання повноважень депутатів.

18. Що з наведеного не є підставою для дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради:

- визнання його судом недієздатним або безвісно відсутнім;
- закінчення терміну його повноважень;
- обрання або призначення його на посаду, зайняття якої згідно з Конституцією України і законом не сумісне з виконанням депутатських повноважень;
- його відкликання виборцями у встановленому законом порядку;
- обрання його депутатом іншої місцевої ради.

19. Що з наведеного не є підставою для дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради:

- визнання його судом недієздатним або безвісно відсутнім;
- його відкликання виборцями у встановленому законом порядку;

- обрання його депутатом іншої місцевої ради;
- обрання або призначення його на посаду, зайняття якої згідно з Конституцією України і законом не сумісне з виконанням депутатських повноважень
- переїзду на постійне місце проживання поза межами відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

20. Що з наведеного не є підставою для дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради:

- визнання його судом недієздатним або безвісно відсутнім;
- обрання або призначення його на посаду, зайняття якої згідно з Конституцією України і законом не сумісне з виконанням депутатських повноважень
- вчинення ним корупційного правопорушення із застосуванням до нього відповідальності у вигляді штрафу;
- його відкликання виборцями у встановленому законом порядку;
- його смерті.

21. Повноваження депутата місцевої ради можуть припинятися достроково за рішенням відповідної ради у зв'язку:

- з колективною заявою депутата місцевої ради про складення ним депутатських повноважень;
- з особистим проханням депутата місцевої ради про складення ним депутатських повноважень;
- з особистою заявою депутата місцевої ради про складення ним депутатських повноважень;
- з особистою декларацією депутата місцевої ради про складення ним депутатських повноважень;
- з особистою ініціативою депутата місцевої ради про складення ним депутатських повноважень.

22. Повноваження депутата місцевої ради можуть припинятися достроково за рішенням відповідної ради у зв'язку:

- з несплатою аліментів на утримання дитини, що призвела до виникнення заборгованості, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за десять місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання;
- з несплатою елементів на утримання дитини, що призвела до виникнення заборгованості, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за дванадцять місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання;
- з сплатою аліментів на утримання дитини, що призвела до виникнення заборгованості, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за дванадцять місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання;
- з несплатою аліментів на утримання дитини, що призвела до виникнення заборгованості, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за дванадцять місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання;
- з несплатою аліментів на утримання дитини, що призвела до виникнення заборгованості, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за дванадцять років з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання.

23. Повноваження депутата місцевої ради можуть припинятися достроково за рішенням відповідної ради у зв'язку:

- з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, за яким його засуджено до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі;
- з набранням законної сили виправдальним вироком суду, за яким його виправдано;
- з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, за яким його засуджено до покарання, не пов'язаного з обмеженням волі;
- з набранням законної сили рішення ради, за яким його засуджено до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі;
- з набранням законної сили обвинувальною резолюцією суду, за яким його засуджено до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі.

24. Як часто депутат місцевої ради зобов'язаний у силу вимог закону звітувати про свою роботу перед виборцями відповідного виборчого округу:

- не рідше одного разу на місяць;
- не рідше одного разу на рік;
- не рідше одного разу на три місяці;
- не рідше одного разу на шість місяців;
- не рідше одного разу на три роки.

25. Як називаються об'єднання депутатів місцевої ради, які створюються для спільної роботи по здійсненню депутатських повноважень у виборчих округах:

- депутатські групи;
- депутатські клуби;
- депутатські комісії;
- депутатські фракції;
- депутатські локації.

26. Як називаються об'єднання депутатів сільських та селищних рад на основі єдності поглядів або партійного членства:

- депутатські групи;
- депутатські клуби;
- депутатські комісії;
- депутатські фракції;
- депутатські локації.

27. Яку максимальну кількість помічників-консультантів може мати депутат місцевої ради:

- десять;
- п'ятнадцять;
- п'ять;
- три;
- тридцять один.

28. Як називається гарантія депутатської діяльності, при якій депутат місцевої ради не несе відповідальності за виступи на засіданнях ради та її органів, за винятком відповідальності за образу чи наклеп:

- депутатська гарантія;
- депутатська інтерпеляція;
- депутатський імунітет;
- депутатський індемнітет;
- депутатський континуїтет.

29. Депутат місцевої ради здійснює свої повноваження:

- на постійній основі;
- не пориваючи з виробничою або службовою діяльністю;
- пориваючи з виробничою або службовою діяльністю;
- на привілейованій основі;
- на власний розсуд.

30. Депутат місцевої ради, обраний секретарем сільської, селищної, міської ради працює у відповідній раді:

- на власний розсуд;
- на привілейованій основі;
- на постійній основі;
- на додатковій основі;
- на змішаній основі.